

ASOCIÁCIA POLICAJTOV VO VÝSLUŽBE (VETERAN POLICE SLOVAKIA) občianske združenie

sídlo: 040 01 Košice, mestská časť Staré Mesto, Kuzmányho 1449/8, poštová adresa: 040 22 Košice, P.O.Box 2

Košice 17. augusta 2021

Hromadná pripomienka verejnosti k návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky predložilo dňa 29. 07. 2021, v rámci legislatívneho procesu, do medzirezortného pripomienkového konania návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony.

Tento návrh bol podľa predkladateľa vypracovaný na základe ústavných garancií vyplývajúcich z novelizovaného čl. 39 ústavného zákona č. 460/1992 Zb. Ústava Slovenskej republiky v znení ústavného zákona č. 422/2020 Z. z., záväzkov vlády Slovenskej republiky v oblasti sociálneho poistenia vyplývajúcich z Programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky na roky 2021-2024, Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky, zo špecifických odporúčaní Rady EÚ pre Slovenskú republiku a z potreby vysporiadania sa s niektorými problémami v oblasti sociálneho poistenia vyplývajúcimi z aplikačnej praxe.

Hlavným účelom návrhu zákona je podľa predkladateľa upraviť v zákone č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, ktorý je vykonávacím zákonom ústavných práv v čl. 39 Ústavy SR, podrobnosti o ústavných právach v čl. 39 ods. 3 a 5 Ústavy SR, ktoré nadobudnú účinnosť od 1. januára 2023.

V dôvodovej správe (Všeobecná časť - V oblasti dôchodkového poistenia) sa navrhuje zosúladiť ustanovenia zákona o sociálnom poistení s judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, vo veci posudzovania nároku na „**čiasťkový starobný dôchodok**“ poistencov, ktorí získali obdobie výkonu služby policajta a vojaka v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok a ktorí súčasne získali obdobie dôchodkového poistenia vo všeobecnom systéme sociálneho poistenia v dĺžke kratšej ako 10, resp. 15 rokov.

V predložených materiáloch medzirezortného pripomienkového konania je síce viackrát použitý pojem **čiasťková suma starobného dôchodku**, ale nikde nie definovaný pojem „**čiasťkový starobný dôchodok**“. Podobný pojem je uvedený v platnom zákone č. 461/2003 Z. z. iba v § 293dx ods.4 („Dôchodková dávka, ktorej suma bola určená s prihliadnutím na obdobie získané v cudzine podľa osobitného predpisu4) alebo podľa medzinárodnej zmluvy, sa zvýši najmenej o pomernú časť sumy, ktorá zodpovedá pomernej časti, v akej sa priznal **čiasťkový dôchodok** podľa predpisov Slovenskej republiky“).

Okrem toho návrh zákona upravuje aj ustanovenia o **invalidných výsluhových dôchodkoch**, ale toto sa v dôvodovej správe (Všeobecná časť) neuvádza. Na druhej strane návrh zákona ale upravuje iba časť okruhov, ktoré v tejto súvislosti rieši judikatúra Najvyššieho súdu SR a viac ako 100 žalôb, o ktorých rozhodujú sudy SR rôznych stupňov. Napr. kompetenčné spory medzi Slovenskou poisťovňou a na druhej strane s Ministerstvom vnútra SR a Ministerstvom obrany SR pri priznávaní dôchodkových dávok, priznávanie starobných dôchodkov policajtom a vojakom po splnení podmienok, ktorých služobný pomer ešte trvá, podmienka trvania služobného pomeru k 31.12. 1999 pre nároky vyplývajúce zo zaradenia do I. a II. pracovnej kategórie a ďalšie.

V súčasnosti Sociálna poisťovňa pre poistencov, ktorí získali obdobie výkonu služby policajta a vojaka v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok (a to aj tých, ktorí súčasne získali obdobie dôchodkového poistenia v dĺžke kratšej ako 10, resp. 15. rokov), priznáva, po splnení podmienok, **starobný dôchodok** a nie „**čiasťkový starobný dôchodok**“.

Vzhľadom na veľký počet súdnych žalôb Najvyšší súd SR vo viacerých prípadoch, ale aj Ústavný súd SR (napr. Uznesenie ÚS SR II. ÚS 389/2017-18 z 22.6.2017 a Rozsudok NS SR

ASOCIÁCIA POLICAJTOV VO VÝSLUŽBE (VETERAN POLICE SLOVAKIA) občianske združenie

sídlo: 040 01 Košice, mestská časť Staré Mesto, Kuzmányho 1449/8, poštová adresa: 040 22 Košice, P.O.Box 2

sp. zn. 9 So 108/2015 z 28. februára 2017) konštatoval, že aj napriek už ustálenej judikatúre Najvyššieho súdu týkajúcej sa nároku poberateľov výsluhového dôchodku na starobný dôchodok, zákonodarca doteraz v súlade s čl. 33 ods. 2 Dohovoru č. 128 legislatívne neupravil osobitný spôsob výpočtu a krátenia starobného dôchodku a preto sa súdy museli vysporiadať s touto „dierou v zákone“ tak, aby bolo týmto poistencom zachované ústavou garantované právo na primerané hmotné zabezpečenie v starobe.

S cieľom upraviť nároky poberateľov výsluhového dôchodku na starobný dôchodok je potrebné tento právny stav v návrhu zákona upraviť nielen čiastočne ale komplexne a zároveň to aj presne definovať v Dôvodovej správe (Všeobecná časť ale aj Osobitná časť) a tiež, že ide o legislatívnu úpravu posudzovania nárokov, osobitného spôsobu výpočtu a krátenia **starobného dôchodku** týmto poistencom (**nie čiastkového starobného dôchodku**) aj v súlade s čl. 33 ods. 2 Dohovoru č. 128 o invalidných, starobných a pozostalostných dávkach vyhláseného v Zbierke zákonov pod č. 416/1991 Zb. Toto je nevyhnutné aj z dôvodu niektorých ustanovení v návrhu zákona (napr. § 293fv ods. (1) “Dôchodkové dávky priznané do 31. decembra 2022, v ktorých sume je zohľadnené obdobie dôchodkového poistenia a obdobie výkonu služby policajta a profesionálneho vojaka, sa považujú za dôchodkové dávky podľa tohto zákona v znení účinnom od 1. januára 2023.“ ale aj z dôvodov, aby nevznikli pochybnosti o nárokoch na takúto dôchodkovú dávku priznanú podľa doterajších predpisov, jej súbehu s inou dôchodkovou dávkou, spôsobu jej valorizácie, 13. dôchodku a ďalšie.

Túto hromadnú pripomienku verejnosti považujeme za zásadnú. V prípade, že predkladateľ návrhu nevyhoví tejto hromadnej pripomienke verejnosti, žiadame uskutočnenie rozporového konania, na ktoré bude písomne pozvaný zástupca verejnosti JUDr. Hristo Gluškov, Kalinovská 8, 040 22 Košice, 100_prezident@sociaciapolicajtov.sk.

Asociácia policajtov vo výslužbe
(VETERAN POLICE SLOVAKIA)
JUDr. Hristo Gluškov
prezident